

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-R.431.1.4.2017.AK

Warszawa, 24 kwietnia 2017 r.

**Pani
Bogusława Kawecka
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
Pniewy 28/3
05-652 Pniewy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 roku, poz. 930 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, Oddziału w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, przeprowadzili w dniach 21 - 27 marca 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pniewach.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie stanu zatrudnienia i kwalifikacji kadry zatrudnionej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz kierowanie do domów pomocy społecznej i ustalanie odpłatności za pobyt w dps z uwzględnieniem działań podejmowanych w celu ustalenia możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do ich udzielania w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 20 marca 2017 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 27 marca 2017 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że posiada Pani kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe wymagane na zajmowanym stanowisku określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Ustalono, że w Ośrodku było zatrudnionych 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze etatu. Ośrodek spełnia wymogi określone w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, w myśl którego *„Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”*. Osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych posiadały uprawnienia do wykonywania zawodu zgodnie z art. 156 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320).

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się na wniosek strony. Wywiady środowiskowe sporządzano w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2012 poz. 712) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2016 poz. 1406 zm. Dz.U. z 2016 poz. 1505). Przeprowadzone wywiady środowiskowe zawierały diagnozę oraz opis sytuacji osób i rodzin korzystających ze wsparcia kontrolowanej jednostki. Do wywiadów dołączano niezbędne dokumenty i oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z zapisami art. 107 ust. 5 b ustawy o pomocy społecznej. Ośrodek sprawdzał również czy osoby pobierające zasiłek stały nie posiadają uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno-rentowego z ZUS lub KRUS. Przeprowadzał także postępowania badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane zgodnie z art.103 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Świadczenia w formie zasiłku stałego ustalano i realizowano w prawidłowej wysokości zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej oraz na odpowiedni okres czasu – bezterminowo lub na okres obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Decyzje administracyjne ustalające prawo do zasiłku stałego zostały wydane w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 kpa po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, co jest zgodne z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku niezłatwienia sprawy w terminie 30 dni wydawano postanowienia zawieszające postępowanie do czasu rozstrzygnięcia przez inny organ o faktach mających wpływ na przyznanie świadczenia. Skontrolowane decyzje zawierały elementy

wskazane w art. 107 § 1 i § 3 Kpa. W dokumentacji znajdowały się potwierdzenia odbioru wydanych decyzji administracyjnych.

Stwierdzono, że nie wystąpiły przesłanki do prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu wypłaconych świadczeń, o którym mowa w art. 99 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie podlegającym kontroli decyzje kierujące do domu pomocy społecznej wydano dla trzech osób na ich wnioski. Ośrodek prawidłowo kompletował dokumentację stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy, sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Ponadto, zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej prawidłowo ustalano odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, a wydane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy określone w Kpa. Ponadto, Ośrodek ponosił odpłatność za osoby przebywające w domach pomocy społecznej na podstawie decyzji z lat poprzednich. W dokumentacji znajdowały się wywiady aktualizacyjne przeprowadzone przez pracowników socjalnych domów pomocy społecznej zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w zakresie sporządzania aktualizacji wywiadu nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Przy wyborze typu domu Ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca zamieszkania i możliwy termin umieszczenia. Jak ustalono, nie wystąpiły sytuacje wynikające z realizacji postanowienia sądu o umieszczeniu w domu pomocy społecznej osoby zainteresowanej bez jej zgody. Ponadto, Ośrodek kierował osoby wymagające tej formy wsparcia wyłącznie do domów pomocy społecznej, nie zaś do prywatnych placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W zakresie dokumentowania pracy socjalnej zauważyć należy, że nie była ona odnotowywana w sposób właściwy w aktach osób korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka. Wpisy pracowników socjalnych w tym zakresie były ogólnikowe i nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić, jakie konkretnie działania zostały przez pracownika socjalnego podjęte bądź tylko odzwierciedlają techniczne czynności wykonane przez pracownika socjalnego, co narusza zapisy art.17 ust.1 pkt. 10 i art. 119 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ponadto, w części wywiadów nie zamieszczano żadnych wpisów odnośnie kierunku prowadzonych działań mających na celu pomoc osobom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.
2. W 1 przypadku decyzję zmieniającą odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej wydano z mocą wsteczną, pomimo braku jakichkolwiek podstaw by uchylać lub

zmieniać decyzję przyznającą prawo do określonych świadczeń z pomocy społecznej ze skutkiem wstecz. Należy zauważyć, że postępowanie w sprawie uchylecia lub zmiany decyzji na podstawie art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej jest postępowaniem w nowej sprawie. Nie jest to kontynuowanie czy rozpatrywanie na nowo sprawy administracyjnej rozstrzygniętej już ostateczną decyzją, przyznającą określone uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej. W sytuacji stwierdzenia, że zachodzą przesłanki przewidziane w art. 106 ust. 5 ustawy organ powinien wydać decyzję uchylającą lub zmieniającą pierwotne rozstrzygnięcie ze skutkiem na przyszłość, ponieważ kształtuje nowy zakres uprawnień strony, istniejący dopiero od momentu wydania nowej decyzji, orzekającej o utracie prawa lub o zmianie wysokości dotychczas pobieranego świadczenia. Ze względu na ten właśnie konstytutywny charakter decyzja taka może wywierać wyłącznie skutki na przyszłość.

3. W przypadku 2 decyzji administracyjnych stwierdzono brak zwrotnego potwierdzenia odbioru, co jest niezgodne z art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Za powstanie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pniewach oraz pracownicy socjalni.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, która jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego zgodnie z art. 119 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
2. Przestrzegać przepisu art. 106 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej w zakresie poprawności wydawanych rozstrzygnięć w przypadku zmiany decyzji przyznającej prawo do określonych świadczeń z pomocy społecznej mając na względzie konstytutywny charakter decyzji.
3. Doręczać decyzje administracyjne wszystkim stronom postępowania zgodnie z przepisem art. 39 i 46 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania

zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Zgodnie z art.130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 poz. 930 z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marcin Wodziński

p.o. Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Wiesław Nasiłowski
Wójt Gminy Pniewy